

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

WOJEWODY LUBUSKIEGO

Nr NK-I.4131.165.2012.IWit

z dnia 8 maja 2012 r.

Prezydent Miasta Zielona Góra

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) stwierdzam nieważność § 2 zarządzenia Nr 203.2012 Prezydenta Miasta Zielona Góra z dnia 3 kwietnia 2012r. w sprawie ustalenia kosztów udostępniania informacji publicznej oraz wydawania wydruków aktów normatywnych i innych aktów prawnych w następującym zakresie: "przy zastosowaniu algorytmu: $K=N+m \times 0,40\text{zł}$ (gdzie: K - koszt informacji, N - obowiązująca cena nośnika płyty CD; m - czas potrzebny na przygotowanie lub przetworzenie informacji wyrażony w minutach, 0,40zł - cena jednej roboczo minuty).

Uzasadnienie

W dniu 3 kwietnia 2012r. Prezydent Miasta Zielona Góra, działając na podstawie art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.) oraz art. 28a ustawy z dnia 20 lipca 2000r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2011r. Nr 197, poz. 1172 ze zm.), ustalił koszty udostępniania informacji publicznej oraz wydawania wydruków aktów normatywnych i innych aktów prawnych. Zarządzenie doręczono organowi nadzoru w dniu 10 kwietnia 2012r.

Po dokonaniu analizy prawnej aktu organ nadzoru stwierdził, iż ww. zakresie narusza on istotnie prawo, tj. art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej.

W przedmiotowym zarządzeniu Prezydent Miasta Zielona Góra w § 1 w pkt 1 - 2 określił wysokość opłat za udostępnienie informacji publicznej, tj. koszt kserokopii oraz koszt wydruku. W § 2 ww. zarządzenia organ określił sposób liczenia opłaty w przypadku, gdy urząd miałby ponieść dodatkowe koszty w związku z udostępnieniem lub przekształceniem informacji publicznej: $K = N + m \times 0,40\text{zł}$. Z kolei w § 3 ustalony został koszt 1 arkusza wydruku aktu normatywnego lub innego aktu prawnego.

Na wstępie zauważyć należy, iż w treści przedmiotowego zarządzenia nie wskazano wyraźnie, iż reguluje ono opłaty za udostępnianie informacji publicznej w wyniku złożonego wniosku. Niemniej pośrednio wynika to z przepisu przywołanego w podstawie prawnej aktu oraz brzmienia § 4. Następnie, w ocenie organu nadzoru istotnym naruszeniem art. 15 ust. 1 ww. ustawy jest uznanie wyrażonego w minutach czasu potrzebnego na przygotowanie lub przetworzenie informacji jako dodatkowy koszt, którym ma być obciążony podmiot żądający udostępnienia informacji publicznej (§ 2 ww. zarządzenia).

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej, każdemu przysługuje do niej dostęp. Dostęp do informacji publicznej jest bezpłatny, za wyjątkiem przewidzianym w art. 15 tej ustawy. Powyższy przepis przewiduje, że jeżeli w wyniku udostępnienia informacji publicznej na wniosek, o którym mowa w art. 10 ust.1, podmiot obowiązany do udostępnienia ma ponieść dodatkowe koszty związane ze wskazanym we wniosku sposobem udostępnienia lub koniecznością przekształcenia informacji w formę wskazaną we wniosku, podmiot ten może pobrać od wnioskodawcy opłatę w wysokości odpowiadającej tym kosztom. Cytowany przepis określa 2 przypadki, w których dopuszczalne jest żądanie opłaty od wnioskodawcy, gdy podmiot zobowiązany ma ponieść dodatkowe koszty, a to: 1) gdy koszty te są związane ze wskazanym we wniosku sposobem udostępnienia (np. kserokopia, dyskietka, wydruk komputerowy itp.), 2) gdy koszty te związane są z koniecznością przekształcenia informacji w formę wskazaną we wniosku (np. przekształcenie posiadanych dokumentów w formę cyfrową i ich obróbka, kompilacja danych pochodzących z rozproszonych zbiorów itp).

Podkreślić trzeba, że chodzi w tym przepisie o "dodatkowe koszty". Na jego podstawie dopuszczalne jest zatem pobieranie opłaty odpowiadającej rzeczywistym kosztom (np. kopiowania dokumentów) a w zasadzie nie jest dozwolone żądanie opłaty z tytułu konieczności wykonywania dodatkowej pracy przez pracowników zobowiązanego (por. wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 20.10.2004 r. sygn. akt).

Przenosząc powyższe rozważania na kanwę niniejszej sprawy stwierdzić należy, iż zapisy § 2 ww. zarządzenia naruszają istotnie art. 15 ust.1 ustawy o dostępie do informacji niejawnych, bowiem przewidziana

w nich opłata powinna być ustalona jedynie jako ekwiwalent rzeczywistych kosztów jej udostępnienia, które są ściśle związane ze wskazanym we wniosku sposobem udostępnienia lub koniecznością przekształcenia informacji w formę wskazaną we wniosku. Udostępnianie informacji publicznej jest zadaniem organów władzy państwowej, zaś art.15 tej ustawy nie podlega wykładni rozszerzającej. Organ powinien zapewnić odpowiednie środki organizacyjno-techniczne dające możliwość wywiązania się z powyższego obowiązku. Koszty, jakie ponosi organ w związku udostępnieniem informacji publicznej nie obejmują wszelkich kosztów, jakie organ ponosi, ale tylko dodatkowe. Dodatkowym kosztem nie może być wynagrodzenie pracownika organu, jakie poświęca on na udostępnienie informacji. Praca pracownika związana z przygotowaniem informacji stanowi podstawowy wyraz funkcjonowania organu, który ponosi koszty, wykonując swoje ustawowe zadania. Kosztami tymi nie może być obciążony podmiot żądający udostępnienia informacji. Nie może być więc pobrana opłata za pracę wykonywaną przez pracownika urzędu związaną z przygotowaniem (przetworzeniem) informacji publicznej. Prawodawca pozwala pobrać opłatę z tytułu kosztów, czyli kosztów faktycznych. Opłata ta nie może być traktowana jako forma uzyskiwania dodatkowych środków finansowych.

Analogiczny pogląd wyraził Wojewódzki Sąd Administracyjny w Szczecinie w wyroku z dnia 24 stycznia 2008r., sygn.akt II SA/Sz 1006/07.

W tym stanie rzeczy, należało orzec o nieważności przedmiotowego zarządzenia w ww. zakresie.

Pouczenie:

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności zarządzenia organu gminy wstrzymuje jego wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

z up. Wojewody Lubuskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru
i Kontroli

Teresa Kaczmarek